

עשרת
ימי תשובה
יום הכיפורים

גליון מס' 38

גברו תורת משה

שיחות ודרשות של זקנינו

מורינו הגה"צ

רבי משה הלוי טורק זצוק"ל

שנמסרו לתלמידי תשב"ר

על פרשת השבוע

יו"ל לאור בקשתו הרבה של מו"ז זצוק"ל הכ"מ
אשר ביקש ואף כתב זאת בצוואתו הק'
וז"ל "ורק בעיקר לחזק בעניני חינוך"

ניתן להשיג את העלון מידי שבוע מיום ה' בערב
בבית משפחת בלוי רחוב ברטנורא 9 ב"ב

שכתוב: הב' מ. בלוי ני"ו
הקלדה: הר' י. בלוי שליט"א
הגהה ועריכה: הרה"ג ר' ש. א. בלוי שליט"א
עימוד וגרפיקה: הר' ד. בלוי שליט"א

בבקשה לתרומות והנצחות חייגו 03-6186876

© כל הזכויות שמורות

לקבלת העלון מידי שבוע במייל וכן להארות והערות
יש לשלוח מייל 6186876@gmail.com

עשרת ימי תשובה - יום הכיפורים

גדולה תשובה

שמגעת עד כסא הכבוד

בשבת קודש שבת שובה קראנו
בהפטרה "שובה ישראל
עד ה' אלוקיך כי כשלת בעוונך"
יכולים להסביר, שובה ישראל
הנביא אומר לנו עם ישראל אתה
יודע את הכוח הנורא של תשובה
עד ה' אלוקיך אתה יכול להשיג
להגיע עד הקב"ה בגבול הגדול
ביותר, כי כשלת בעוונך אפילו
שכשלת בעוונך הכח של התשובה
הוא כל כך גדול שהקב"ה יקבל
אותך, וכמו שאמרו חז"ל במקום
שבעלי תשובה עומדין צדיקים
גמורים אינם יכולים לעמוד,
וגדולה תשובה שמגעת עד כסא
הכבוד,

דרשו ה' בהימצאו

כתב אחד מהראשונים כי אחד
החסדים הגדולים של
הקב"ה זה שהוא נתן לנו את ימי
הרחמים והסליחות ששערי
השמים פתוחים, דרשו ה'

בהימצאו קראוהו בהיותו קרוב,
תצעקו אל הקב"ה בזמן ששערי
התשובה פתוחים שאז הקב"ה
קרוב אלינו מאד, משל למלך שגר
בארמונו בעיר הבירה ואנשים
שגרים בעיירות המרוחקות מעיר
המלוכה ויש להם בקשות רבות
אבל הם לא יכולים לנסוע כי אין
להם כסף לנסוע לעיר המלוכה
אבל פעם אחד בשנה מסייר המלך
בכל ארצו, האנשים הפקחים
שהם מדוכאים ממצבם שולחים
משלחות באותו זמן כאשר המלך
עובר בעיירה שלהם שישמע
בקשתם, והנמשל הוא, דרשו ה'
בהימצאו מתי שהקב"ה נותן לנו
ימי חסד ורחמים ושומע את
תפילתנו וזעקתנו ומוחל וסולח
למי שחוזר בתשובה בימים אלו,
בואו ננצל את ההזדמנות לבקש
מהקב"ה את הבקשות שיש לנו,

אמרו לפני מלכויות

ובזה אנחנו נבין דבר שכל ילד
חכם רוצה לשאול את זה

לחיים טובים וכו' בספר חיים ברכה ושלוש וכו', אבל חוץ מזה לא מוזכר עוד בקשות, ועיקר התפילה היא מלוך על כל העולם כולו בכבוד וכו' ובכן תן פחדך ה' אלוקינו על כל מעשיך וכו' ותמלוך אתה הוא ה' אלוקיך מהרה לבדך וכו' רבנו של עולם אנחנו רוצים כבר לראות בכל כדור העולם את המלוכה שכולם יהיה להם יראת שמים, ולא מדברים על בריאות ולא מדברים על חיים של כל המשפחה, רק על מה יהודים עומדים בביהכנ"ס ומתפללים על כבוד שמים ובכן תן כבוד, ובכן צדיקים יראו וישמחו, כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ, לא מתפללים שלא יהיה רעב ורק יהיה טוב, הרי בראש השנה הקב"ה נותן את התקציב על הפרנסה של כל המשפחה שלו ואת הכל הוא שוכח כאילו הוא לא נמצא פה הוא נמצא עכשיו בעולם הגשמי עם מחשבות שמימיים,

בקטע של ונתנה תוקף, בטח הרבנים הטובים הסבירו לכם מאיפה באה התפילה הזאת של ונתנה תוקף, הדברים הנוראים שהצדיק רבי אמנון חיבר בקיצור את היום הגדול והנורא, הוא גילה לנו סודות מה שנעשה בר"ה וביום כיפור בשמים, מלאכים יחפזון וחיל ורעדה יאחזון שאפילו מלאכים בשמים פוחדים, ילדים אולי עכשיו ננסה להבין קצת את התפילות של "ונתנה תוקף" ומלאכים יחפזון וחיל ורעדה יאחזון ויאמרו הנה יום הדין לפקוד על צבא מרום בדין כי לא יזכו בעיניך בדין וכל באי עולם יעברון לפניך כבני מרון, לא להבין! הילדים הטובים שלנו שהתפללו את תפילת שמו"ע של מוסף בר"ה ראו שכמעט לא מוזכר בקשות על כל הדברים הנוראים שכתוב בנתנה תוקף מי יחיה ומי ומי... מעט כן מבקשים, זכרנו לחיים וכו' מי כמוך וכו' וכתוב

ובכן צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלזו וחסידים ברנה יגילו ועולתה תקפוץ פיה וכל הרשעה כעשן תכלה והוא לא מתפלל על ההתפתחות של הילדים רק הוא מתפלל על כבוד שמים בגלל שר"ה זה יום שאנו חוזרים כל שנה וממליכים את המלכות של הקב"ה על עם ישראל ועל כל העולם כולו, ולגמרי שוכחים מהכתוב בנתנה תוקף קדושת היום וגו' ובמה הוא מסיים קדוש אתה ונורא שמך וכו' הוא שוכח הכל הוא רק רואה דבר אחד שהקב"ה מלך,

ויתנו לך כתר מלוכה

סיפר אחד מהגדולים שבהיותו ילד כשהיה גר ברוסיה פעם אחת המלך עבר עם כרכרה וסוסים בעיירה שלו והוא היה ממש איפה שהמלך עבר שמה בזמנם לא נסעו כמו היום במכוניות רק נסעו בכרכרה עם סוסים וקרה שמה דבר, אתם

יודעים מה קרה?! הכתר הזהב נפל מהראש של המלך לארץ! והוא עמד ע"י הכרכרה אמר לו המלך ילד תרים את הכתר והוא התכופף ונתן את הכתר על הראש של המלך והוא אמר שזה היה הרגע הכי היקר בעיניו שהוא בהיותו ילד נתן את הכתר הזהב על ראשו של המלך, כך עם ישראל בר"ה לוקחים את הכתר של מלך מלכי המלכים ומביאים את הכתר להקב"ה כמו שאומרים כתר יתנו לך ה' אלוקינו מלאכים המוני מעלה עם עמך ישראל קבוצי מטה, ויתנו לך כתר מלוכה,

כתוב בגמרא בראש השנה, אמר הקב"ה אמרו לפני בר"ה מלכויות זכרונות ושופרות מלכויות כדי שתמליכוני עליכם זכרונות כדי שיבא לפני זכרוניכם לטובה ובמה בשופר, בר"ה שדנים על החיים מי בחיים ומי ברעב ומי בצמא ח"ו כל מה שקורה שמה ומה שכתוב שם זה כאילו לא

מענין אותנו, לא מזכירים כמעט שום דבר בר"ה רק מה מזכירים מלוך על כל העולם כולו בכבודך, רבונו של עולם אנחנו נותנים את הכתר הזה של הבורא יתברך ושמים את זה על הראש של הקב"ה וזהו ר"ה ועשרת ימי תשובה המלך הקדוש, המלך המשפט, אבינו מלכנו, לכן ילדים דרשו השם בהימצאו קראוהו בהיותו קרוב בימים האלו הקב"ה קרוב אלינו ושערי שמים פתוחים,

הגמרא בראש השנה אומרת מפני מה אמרה תורה הביאו עומר בפסח מפני שהפסח זמן תבואה הוא אמר הקב"ה הביאו לפני עומר בפסח כדי שתתברך לכם תבואה שבשדות, ומפני מה אמרה תורה הביאו שתי הלחם בעצרת מפני שבעצרת זמן פירות האילן הוא אמר הקב"ה הקריבו לפני שתי הלחם בעצרת כדי שיתברכו לכם פירות האילן. ומפני

מה אמרה תורה נסכו מים בחג מפני שבחג זמן גשמי שנה אמר הקב"ה נסכו מים בחג לפני כדי שיתברכו לכם גשמי שנה. בסוכות דנים על המים ולכן המצוות נסכים בביהמ"ק לא כמו בכל יום ששופכים על המזבח רק יין רק מה בסוכות שופכים על המזבח גם מים. אמרו לפני מלכויות כדי שאני יראה את המלכות שמים על עם ישראל,

אשרי עין ראתה ביהמ"ק

המדרש מספר שהיה יהודי שחי בזמן חורבן בית המקדש השני, כשנכנסו הרומאים לבית המקדש, רצו שיהודי יכנס ראשון ויתחיל בביזה, לשם כך קראו ליוסף משיתא, והבטיחו לו שיקבל במתנה כל כלי שיבחר, נכנס יוסף משיתא והוציא את המנורה כשראו במה בחר, אמרו לו: "אין דרכו של הדיוט להשתמש בזו" היכנס שוב וקח לך חפץ אחר. יוסף משיתא סירב לעשות זאת

שוב ואמר: "לא דיי שהכעסתי לאלוקי פעם אחת, אלא שאכעיסנו פעם שנייה?!". הציעו לו אויבי ישראל כי יקבל תחת המנורה כספי מכס של שלוש שנים, והוא עמד בסירובו. שונאי ישראל ראו סירוב זה בחומרה והענישוהו על כך בעונש מוות בייסורים: "נתנו אותו בחמור של חרשים והיו מנסרים בו. היה מצווח ואומר: 'זוי אוי אוי' שהכעסתי לבוראי.

שואל הרב מפונוביז זצ"ל הרי יוסף משיתא היה בוגד, איש שפל, איך הוא הגיע למדרגה שהוא נהרג על קידוש ה', הוא לא רוצה עוד פעם להרגיז את הקב"ה, מה קרה פה? איך הוא נהפך מרשע גמור עד כדי כך שהוא לא רצה להרגיז עוד הפעם את הקב"ה והיה מוכן לסבול ייסורים נוראים העיקר לא להכעיס את הקב"ה, מה קרה פה? אמר הרב מפונוביז האדם הזה מעולם לא היה

בביהמ"ק הוא רק פעם הראשונה נכנס לביהמ"ק וראה את הכהנים בקדושתם והוא נהפך מרשע גמור לצדיק גמור נורא ואיום!

מפטיר יונה

בהפטרה שאנחנו נקרא ביום הקדוש יום הכיפורים הבעל"ט, כתוב שהקב"ה שלח את יונה הנביא לעיר הגדולה להודיע למלך הגוי שננוה נהפכת, בגלל שהם היו רשעים גדולים, ויונה הנביא מסרב מללכת לנינוה והוא בורח מלפני ה' לתרשיש עם אוניה והקב"ה עושה סערה גדולה בים והנה האוניה הולכת להישבר והגויים כולם צועקים אל האלוהים שלהם הם יורדים למטה ורואים שיונה יושן מעירים אותו מה אתה נרדם אתה לא רואה מה שקורה כאן שהאוניה הולכת לטבוע בים, שואלים אותו מי אתה, הוא מספר שהוא בורח מהקב"ה הוא אומר להם שבגללו הסערה הזאת ומבקש מהם תזרקו

שמה חם מאד מהשמש והוא יושב בחום הזה עד שמציק לו החום והוא לא יכול להציל את עצמו, שאל אותו הקב"ה כואב לך מה שאני שברתי את העץ, הוא אומר מאד כואב לי אומר הקב"ה לנביא אתה חם על האילן הזה שלא עבדת עליו אני לא יציל את העיר הגדולה אומר הנביא אני יודע שאתה רחום וחנון כך אומרים המפרשים ואני יודע שאני פוחד שיהיה קטרוג על עם ישראל שהם לא עושים תשובה ולכן הוא לא רצה ללכת לנינוה,

שמעתי מהגה"צ הרב דסלר זצ"ל את הסוד מה שחשב הקב"ה שלא הבין יונה הנביא, הרי הם עשו תשובה והקב"ה ביטל את הגזרה מוסיף לנו רבנו רב דסלר זצ"ל שאחרי שהקב"ה ביטל את הגזרה הם חזרו להיות רשעים והם עשו מעשים עוד יותר גרועים מאשר לפני זה, אומר רב דסלר זצ"ל יונה הנביא חשב שיצא

אותי לים אבל הם לא רוצים לזרוק אותו באמצע הים הם רוצים לבוא ליבשה ורק שם להוריד אותו, אבל הם לא מצליחים הם נאלצים וזורקים אותו לים, ואז קורה נס כמו שאתם תקראו את זה בנביא שהקב"ה זימן לו דג שבלע אותו והוא היה במעי הדג שלושה ימים ושלושה לילות עד שהקב"ה אמר לדג לפלוט אותו החוצה ליבשה ואז הוא בא לנינוה ושמה מלך פרעה הרשע שראה את הניסים הגדולים של יציאת מצרים, אמר יונה הנביא למלך בעוד ארבעים יום נינוה נהפכת, מספר הנביא שכולם לבשו שק והמלך אמר לאדם ולבהמה לבקר ולצאן לצום לא לאכול ולא לשתות ולזעוק אל ה' ולהרבות בצעקה וכולם בוכים והמלך גם כן לבש שק וישב על האפר, ויונה הנביא רואה שמה איזה אילן ושמו קיקיון ויושב בצילו ורוצה לדעת מה יהיה הסוף, הקב"ה ייבש את האילן ונהיה

קטרוג על ישראל חלילה אבל האמת לא היה ככה, הקב"ה רצה להראות אמנם גויים מיד עושים תשובה אבל עד מתי הם עושים תשובה עד מתי שמבטלים את הגזרה אח"כ הם חוזרים להיות רעים ועוד יותר רעים מאשר הם היו קודם, עם ישראל לא ככה, עם ישראל אולי לא עושים מיד תשובה אבל כאשר הם עושים תשובה הם חוזרים בתשובה ממש ולא כמו הגויים,

תשובה שלימה

ואיך רואים על עם ישראל שהם באמת עשו תשובה ביוה"כ, כאשר בשמחת תורה עם ישראל רוקדים עם התורה הק' ואומרים שירות ותשבחות שאנחנו ב"ה זכינו להיבחר לעם להקב"ה ושאנחנו קיבלנו את התורה, ולא כאשר עובר יוה"כ"פ הם חוזרים למעשיהם הרעים חלילה, לא! זה הגויים עושים, לא יצא קטרוג על עם ישראל כמו שיונה הנביא חשב

רק להיפך יצא ע"י זה לימוד זכות מה היה הסוף של יוה"כ"פ, שיושבים בסוכה ובשמחת תורה רוקדים עם תורה כי הם חיינו ואורך ימינו, זהו ילדים ההבדל בין עם ישראל לגויי הארצות, התשובה שלהם זה רק כשהם רועים שרע להם, עם ישראל לא ככה, עם ישראל כאשר הם חוזרים בתשובה השמחה הגדולה ביותר אשר נתן לנו תורת אמת וחי עולם נטע בתוכנו, ולכן ילדים כשאנחנו עכשיו יש לנו זמן מועט עד יוה"כ"פ התפילה של ילדים היא שווה בשמים מאד,

תפלה על הגאולה

ילדים, הגמרא מספרת שאליהו הנביא הלך עם אחד התנאים ע"י מערה ושמע איך שבת קול בוכה ואומרת ווי לילדים שגרשו משולחן אביהם ווי לאבא שהיה צריך לגרש את הילדים שלו משולחנו, כבר כמעט אלפיים שנה שביהמ"ק נחרב ואמר לו אליהו

תורה ומתפללים הרי אתם יודעים
כל אחד כמה צרות יש בעולם
דרשו ה' בהימצאו ניקח את עצמנו
בידיים ילדים והקב"ה יכתוב
ויחתום אותכם ואת הוריתם ואת
כל כלל ישראל לחתימה טובה
לשנה טובה ומבורכת, הקב"ה
יעזור שכולנו נקבל ישועה שלימה
מה שכל אחד צריך וכלל ישראל
יזכה לגאולה השלימה בבנין
ביהמ"ק בשנה הזאת במהרה
בימינו אמן ואמן.

הנביא שלא רק פעם אחת יצאה
הבת קול הזאת אלא הבת קול
הזאת יוצאת כל יום ויום כשבני
ישראל אומרים אמן יהא שמיה
רבה וצועקת ווי לי שאין ביהמ"ק,
וילדי ישראל קדושים שהקב"ה
אוהב אותם אם הם יקחו את
עצמם בידיים ויתפללו על בנין
ביהמ"ק, הרי יבוא פעם הזמן
שהקב"ה יבנה את ביהמ"ק, ילדים
דרשו ה' בהימצאו, אם ילדי
ישראל קדושים שכל יום לומדים

גמר חתימה טובה.

"מזל טוב וגדיא יאה"

ברכת מזל טוב שלוחה בזה

אמע"כ ידידינו

הרה"ח ר' יחזקאל שרגא הורטנר שליט"א
חתן הרה"ח ר' דוד משה הרשקוביץ שליט"א

נכד הרה"ג ר' צבי גומבו שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעונו

בהולדת בתו בשעטו"מ

יה"ר שיזכו הוריה לגדלה

לבעל תורה לחופה ולמעשים טובים

ויזכו הוריה וזקניה לרוות רוב נחת דקדושה
ממנה מכל יוצ"ח בבריות גופא ונהורא מעליא

אחלים אַזאָק האַל אַכּוּן "זכרו תורת אשה"

"מזל טוב וגדיא יאה"

ברכת מזל טוב שלוחה בזה

אמע"כ ידידינו

הר"ר יחיאל סוקולובסקי שליט"א
חתן הרה"ג ר' יעקב הלוי טורק שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעונו

בהולדת בנו בשעטו"מ

ויקרא שמו בישראל משה ניי"ן

יה"ר שכשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה
ולמעשים טובים ויזכה ללכת בדרכי הסבא קדישא

ויזכו הוריו וזקניו לרוות רוב נחת דקדושה
ממנו ומכל יוצ"ח בבריות גופא ונהורא מעליא

אחלים אַזאָק האַל אַכּוּן "זכרו תורת אשה"

העלוי נודב לרפואת

הרב

אלעזר

בן סימה לאה

לרפו"ש בתושח"י

נודב ע"י

החפץ בעילום שמו שיחיו'

"מזל טוב וגדיא יאה"

ברכת מזל טוב שלוחה בזה

אמע"כ ידידינו

הרה"ח ר' דוד גומבו שליט"א

בן הרה"ג ר' צבי גומבו שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעונו

באירוסין בנו בשעטו"מ,

יה"ר שיזכו לבנות בית נאמן בישראל על אדני
התורה והיראה ויזכו לראות דורות ישרים ומבורכים
ויזכו ההורים והסבים לרוות רוב נחת דקדושה
מהם ומכל יוצ"ח בבריות גופא ונהורא מעליא

אחלים אַזאָק האַל אַכּוּן "זכרו תורת אשה"

הודעה משמחת

יצא לאור בס"ד תמונה יפה של סבנו זצוק"ל ויתכן שיצא ג"כ לאור פוסטרים מיוחדים
עם תמונות בלעדיים, לבירורים ורכישה חייגו 03-6186876

בבקשה פנו לתרומות והנצחות ל 03-6186876

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ זקננו הגדול

מגדולי מחנכי הדור הגה"צ רבי

משה ב"ר דב הלוי טורק

זצוק"ל הכ"מ

נלב"ע ערש"ק ח"י כסלו תשפ"א

~~~~~

ולע"נ רעייתו זקנתנו המחנכת הדגולה

מרת **טשרנא ב"ר דוד** ע"ה

נלב"ע ז' מרחשון תשס"א

ת. נ. צ. ב. ה.

